

Historische wandelroute

MEGEN IN BEELD

Samenstelling:
Paula Gerritsen en Diny Dele

1

GEVANGENPOORT

2

MAASPOORT

3

MAASBOMMELSEPOORT

4

BOSCHPOORT

Copyright © 2024

Heemkunde Megen Haren Macharen
Presenteert Historische wandelroute Megen

Uitgegeven in eigen beheer
Samenstelling: Paula Gerritsen en Diny Oele
Vormgeving: Ed van Uum
Productie: EVUservice.nl

Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd,
opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze,
hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen,
hetzij op enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Historische wandelroute Megen

Verslag van een proces; van gaaf idee tot realisatie

Het begon allemaal in het voorjaar van 2020, toen Paula Gerritsen tijdens een fietstocht door Batenburg op verschillende huizen in het plaatsje borden met informatie over de betreffende panden zag hangen.

Hoe leuk zou het zijn om iets dergelijks te realiseren in ons stadje Megen; Megen met zijn rijke historie, prachtige gebouwen, mooie oude huizen, keinderkupkes en de Lulboom.

Het idee was er: een historische wandelroute met bordjes op de gevels die het verhaal zouden vertellen, een beeld zouden geven van de bedrijvigheid in ons stadje in de periode rond 1900. Er was destijds inderdaad een bedrijvigheid van jewelste, met o.a. een klompenmakerij, kruideniers- en grutterswaren, smederij, reparatie en wassen van mutsen, huisschilders, café's 1907 en bierbrouwerijen. Maar er was meer; veel huizen in Megen deden dienst als kosthuis voor de studenten van het gymnasium dat midden in het stadje was gevestigd. Er is heel veel informatie beschikbaar over het leven in die tijd, maar die ligt vaak verborgen in laden en kasten van b.v. de Heemkundekring. Het enthousiasme van Paula werkte aanstekelijk en ik besloot haar te gaan helpen met de realisatie van het plan. Maar waar moet je beginnen? Er moest natuurlijk geld komen, wellicht een vergunning, wat voor materiaal, de juiste informatie, wat, hoeveel, waar, hoe, er kwam van alles op ons af. We kregen van alles op ons bordje.

Gelukkig waren al heel snel Kees van de Wiel en Ed van Uum van de Heemkundekring bereid om ook mee te helpen. Vanaf het begin noemden we onszelf "de bordjesclub"; een leuke werktitel compleet met een app-groep.

Zoektocht naar bronnen

Het verzamelen van de informatie was een van de leukste dingen: de Zendgraaf nummer 26 vormde de basis, met daarnaast verschillende boekjes, zoals 100 jaar huizen op de Keien en de boekjes van Gerard Ulijn. Gerard is overigens wat later in het proces regelmatig geraadpleegd vanwege zijn kennis over het verleden van Megen. We waren continu op zoek naar oude foto's, hoe krijg je die? Juist; door er met veel mensen over te praten, zodat ze thuis in oude albums op zoek gaan naar foto's, een lijstje van de muur halen met daarin een gekoesterde foto met het huis van opa en oma, etc.

Het vinden van geschikte foto's was dus ons eerste doel, maar we gingen ook naar de Monumentenkamer van de gemeente voor de goedkeuring, zij waren gelukkig ook enthousiast over ons idee en verleenden hun medewerking. De financiering via de Dorpsraad en Buurt Werkt van de gemeente werd geregeld met dank aan Carlo Broeders.

De foto's en de bordjes

De foto's moesten geschikt gemaakt worden voor de productie. Dat was niet altijd even gemakkelijk; een ontzettende klus die voornamelijk op het bordje van Paula (met ondersteuning van Ed) terecht kwam. Aan de hand van de beschikbare subsidie kon bepaald worden hoeveel bordjes het zouden worden, daarna de keuze welke foto's op welke gevels. De eigenaren van de panden moesten natuurlijk ook enthousiast gemaakt worden, omdat de bordjes op hun gevel kwamen, compleet met boorgaatjes, op uitdrukkelijk verzoek van de gemeente in de voegen.

Een totaalbeeld. De bewoners hadden een stem in de plaats van bevestiging van de bordjes

Bordje in de Torenstraat
Foto: WJS 300321

Zo was er elke keer een detail waar weer aandacht voor nodig was. Maar het was ook een heel leuk proces, naarmate er meer mensen op de hoogte waren, kwamen er vragen, suggesties, aanbod van foto's (mondjesmaat, want mensen geven oude foto's niet graag weg) We schreven stukjes voor het Keiennieuws, kregen een interview met het Brabants Dagblad, een interview met Magus-t.v., kortom steeds meer mensen waren op de hoogte.

En toen was daar eindelijk het moment dat de eerste 10 bordjes konden worden opgehangen. Ed met een grote gereedschapskist en Paula en ik voor de morele ondersteuning. Natuurlijk hadden de eigenaren van de panden al hun toestemming verleend en met veel zorg werden de bordjes gehangen.

Het werd zowaar nog even een klein feestje toen Marloes van Het Winkeltje spontaan een fles champagne opentrok en we op gepaste Corona-afstand met elkaar het glas konden heffen op de realisatie van het eerste deel.

Diny en Paula stellen vast dat het karwei geklaard is. Paula heeft last van de zon in haar gezicht, dat wel een flinke glimlach laat zien
Foto: WJS 300321

Paula assisteert Ed bij het vaststellen van de plek waar de boor in de voeg gaat
Foto: WJS 300321

Vroeger vormde deze twee huizen samen met de grote schuur, een geheel. Later is dit opgesplitst in een groot en klein woonhuis. De schuur kreeg een horeca-bestemming. De foto is gemaakt tijdens het feest ter ere van het 25-jarig jubileum van burgemeester Remmen in 1913. De koetsen waren bestemd voor de 'deftige lieden'.

Heerboerderij van 1869 tot 1933. De naastgelegen brandweerkazerne was toen een schuur bij deze boerderij. Even in gebruik geweest als azijnfabriek en daarna tot 1969 als confectie-atelier verder gegaan. Later werd het eengarage, met de veestal als showroom.

De foto is van na de tweede Wereldoorlog: Publiek bij de optocht vanwege het 300 jarig verblijf van de paters in Megen. Voorheen was dit de schuur van de naastgelegen boerderij. Op het erf liep een paard aan een balk rondjes, voor de aandrijving van een dorskast. In 1972 werd dit een restaurant met de naam 'd'n Uiver', vernoemd naar de ooievaars die vaak neerstrijken op de Gevangentoren. In 2021 startte een nieuwe eigenaar en wijzigde de naam in 'Titus'.

Dit adres was rond 1905 een snoepwinkeltje en woonhuis. Aan de overkant van de straat zien we café/stalling het 'Witte Kruis'. Dit pand bestaat niet meer. Op deze plaats is tegenwoordig het Brimeuplein gesitueerd.

In 1939 is het huis op de foto afgebroken, links het nog bebouwde Brimeuplein.

Willem Kipp schonk de grond voor een nieuw gemeentehuis (sinds 1996 woonhuis/kantoor).

Dit pand was Duits hoofdkwartier in de film 'Oorlogswinter' uit 2008.

In het trappenhuis met glas-in-lood staat op de gevelsteen uit 1941:

Pax Huic Domui

Gebouwd in de 19e eeuw. Voorheen was het een kuiperij en rokerij, drogerij en zouterij. De huizen met nr.5 en 7 zijn later bij de andere twee huizen aangebouwd. Bij een verbouwing werd geconstateerd dat er in de scheidingsmuur grote staldeuren hebben gezeten.

Naast nr.8 stond vroeger café 'het Witte Kruis'. Na de afbraak daarvan eind jaren vijftig van de 20e eeuw is de rechtergevel van dit huis totaal vernieuwd. Op de plek van het café is nu het Brimeuplein. Op nr.10 was al voor de Tweede Wereldoorlog een bakkerij gevestigd. Hij adverteerde met: 'Electrische Brood-, Beschuit- en Banketbakkerij'. Vanaf 1960 is het een woonhuis.

T
O
R
E
N
S
T
R
A
A
T

9
-
10

De bebouwing die hier in 1830 al bestond, is in 1870 herbouwd. Torenstraat 9 en 11 zijn enige tijd onderling verbonden geweest; ze waren in het bezit van één eigenaar. Halverwege de 20e eeuw was op nr. 11 een timmerbedrijf gevestigd en later een metselaars- aannemersbedrijf. Op nr. 9 woonde toen een vrijgezelle dame die de 'ouwe jonge-juffrouw van Megen' werd genoemd.

Gebouwd rond 1890. Het diende als kosthuis voor 14 studenten van het gymnasium. Titus Brandsma was hier van 1892 tot 1898 in de kost. Vanaf 1920 zat er een manufacturen- en schoenenzaak. Later uitgebreid met werkkleding, beddengoed, gordijnstoffen en vloerbedekking. Na de functie van naaiatelier en garagebedrijf is het weer tot woonhuis hersteld.

Deze twee gezusters verzorgden de reparatie en wasserij van mutsen en poffers. Een poffer was een kenmerkend onderdeel van de Noord-Brabantse klederdracht. Deze werd 's zondags en bij speciale gelegenheden gedragen door vrouwen. Het is een hoefijzervormige kunstbloemenkrans met linten die afhangen op de rug. Iedere stad of dorp had zijn eigen stijl en kenmerken.

Dit pand op de hoek met de Torenstraat was begin 1900 de 'Winkel van Sinkel': kruidenier, boekhandel, kantoor- en schoolspullen, tabak, chocolaterie en banket, speelgoed en schoonmaakartikelen. Uitgeverij van anschitkaarten. In het achterdeel van het pand (aan de Kloosterstraat) werd er geknipt en geschoren: "Heel Megen liet er zich op zaterdag de baard schrappen."

T
O
R
E
N
S
T
R
A
A
T

16
-
18

Op nr.16 was een schildersbedrijf gevestigd. Nr.18 was vanaf 1900 'Vleeschhouwerij'.
Daarna groentewinkel, speelgoed en allerlei artikelen.

Oorspronkelijk een pand uit de 17e eeuw met zadeldak en zijgevels met gewenkte trappen. Voormalige smederij.
Rond 1960 was het huis ernstig in verval. In 1968 werd het gesloopt en herbouwd.

T
O
R
E
N
S
T
R
A
A
T

19
-
21
-
23

Van de 17e eeuw tot 1862 heeft deze huizenrij gediend als kazerne voor de marechaussee. Later waren hier een bakkerij en een horlogemakerij gevestigd. In 1969 heeft er een ingrijpende restauratie plaatsgevonden en is het pand opgedeeld in drie woonhuizen.

Begin 1900 woonde er een visser op nr. 20. Voor de oorlog vestigde zich hier een kapper. Het huisje had een prachtige gevel met groot winkelraam. In de jaren '80 van de 20e eeuw is die weg gerenoveerd.

Rond 1925 was dit een kruidenierszaak en werden tevens klompen, textiel en spek verkocht. Vanaf 1946 koloniale waren, kruideniers- en grutterswaren, kousen, sokken, garen en band. Later werd dit een winkel van de Spar en daarna een bloemenzaak.

Rond 1930 zat hier een kruideniersbedrijf met snoep en groenten.
Later ook suikerwaren, klompen en tabaksartikelen.

In de tweede helft van de 19e eeuw stond er 'Logement en stalling' op de gevel. Ook was er een busverbinding met Oss. Begin 2000 werd het een restaurant genaamd: 'Op de Poort', verwijzend naar de naastgelegen Gevangenpoort. Als men daar terecht kwam na het begaan van een misdaad, zei men: "hij zit 'op de poort". Begin 2021 werd de naam gewijzigd in 'De poort van Megen'.

Begin 1900 was dit nog een boerderij en tevens kosthuis. Later was hier een schildersbedrijf gevestigd. In de jaren '90 en in 2020 is het pand ingrijpend verbouwd. (Zie ook links het huisje nr.8 voordat het opgeknapt werd. Hier woonden twee gezinnen en werd zelfs nog een kamer verhuurd).

Een foto van 1913. Tot 1953 runden twee generaties hier een kruidenierswinkel. De winkel verhuisde later naar de hoek met de Schoolstraat. In dit pand zat toen enkele jaren een meubelmakerij totdat het pand in 1962 werd afgebroken.

In dit huis was begin 1900 een kleermakerij. De dochter nam het bedrijf over. Het huis verwierf vooral bekendheid doordat dokter Baptist hier zijn laatste 13 levensjaren in de voorkamers woonde. De Megense jeugd was altijd welkom om televisie te komen kijken. Hij overleed in 1969.

In dit pand waren een koperslagerij, loodgietersbedrijf en electronisch installatiebureau gevestigd. Ook zat hier het Telegraafkantoor. Bijzonder is het bordje 'KOM' (bebouwde kom) op de zijgevel. In 1912 heette deze straat nog de Peperstraat. Het woord peper werd gebruikt voor koren. Mogelijk vond in deze omgeving het verbouwen en de handel in koren plaats.

Dit horecapand deed dienst koffiehuis en hotel. Het hotel-café-restaurant krijgt omstreeks 1895 de naam van zijn nieuwe eigenaar: 'Hotel Muskens'. In 1900 werd tevens een wagendienst geopend naar het station in Oss. Reizigers, vertegenwoordigers en werklieden die kwamen ivm de kanalisatie van de Maas, verbleven hier vaak. Veel openbare verkopen vonden hier plaats.

In de loop der jaren hebben er veel bedrijven in
pand nr.3 gezeten: een bakkerij, tabaks- en
kruidenierszaak, ijssalon, snoepwinkel en
boekwinkel. Nr.5 was voorheen een kosthuis en op
nr.7 was een kleermakerij
gevestigd waar men terecht kon voor kleding,
fournituren, manufacturen en garen.
Dat pand is later gesplitst in twee woningen.

W
I
L
H
E
L
M
I
N
A
S
T
R
A
A
T

3
-
5
-
7

Begin 20e eeuw was hier een
manufacturenwinkeltje dat werd gerund
door Beth van Oss. Het pand is in 1910
grondig verbouwd maar bleef de functie
van winkel houden.

W
I
L
H
E
L
M
I
N
A
S
T
R
A
A
T

9
-
10

Op nr.9 zat een manufacturezaak en snoepwinkeltje en was tevens depot voor stomen en verven. Op nr.11 woonde een visser. Zijn bootje was een 'Schokker' en daaraan ontleende hij zijn bijnaam: Adriaan de Schokker.

Een pand uit de 17e of 18e eeuw. De twee huizen vormden één geheel. In 1927 overgegaan naar een andere eigenaar die niet alleen een winkel had maar ook, net als de vorige eigenaar, werkte als koperslager, smid, loodgieter en kachelsmid.

Delen van het huis zijn 19e eeuws. Begin 20e eeuw was dit een kruidenierswinkel, die ook chocolade, suikerwerken, koek en gebak verkocht. Vervolgens was hier een bakkerij. Er werden ook nog korte tijd veevoeders verkocht. Weer later werden de gevels in hun geheel vervangen en kwam er een kapsalon in dit pand.

18-19e eeuwse woonhuis, met opkamer boven een hoge kelder met gewelven. Aan de indeling van de zesdelige schuiframen is duidelijk de aanwezigheid van een opkamer te zien. Hier hebben twee generaties zeker 50 jaar een schoenmakerij gehad. In 1993 enigszins gerestaureerd. In het bovenraam van de voordeur is een levensboom als ornament aangebracht.

Het pand is gebouwd in 1806. Er was een brouwerij gevestigd, daarna deed het dienst als kosthuis voor het gymnasium. Na de sluiting hiervan in 1967 werd het een kinder(wees)huis. Vervolgens was hier vanaf 1979 een wijnhuis gevestigd.

Een pand uit de 19e eeuw met zesdelige schuiframen en nog originele voordeur. Het diende tot 1967 als kosthuis voor studenten van het gymnasium. In de stenen zijn initialen te zien die de studenten in de muur kerfden wanneer zij na hun opleiding vertrokken. De stoep is gelegd met oude graftegels die voorheen in de kerk lagen. Deze zijn met de tekst naar beneden gelegd, op één tegel na.

Wat nu de garage is van nr.9 was voorheen een huis (7). Jonge vrouwen die zwanger geraakt waren konden hier tijdelijk wonen in afwachting van huwelijk en huis. Later woonde op nr.9 de postbode. Dit pand had vroeger een mooie karakteristieke gevel. Het pand op nr.5 werd in 1931 gebouwd. Er zat een schoenmakerij en schoenenwinkel die adverteerde met: "specialiteit in schoenen voor gebrekkige voeten." En in 1946: "schoenen met en zonder bon" (kort na de oorlog kon men schoenen kopen met distributiebonnen).

Een 19e eeuw huis dat vroeger dienst gedaan heeft als kosthuis. Het is behoorlijk oorspronkelijk gebleven. Alleen het rechterraam is in de plaats gekomen van een poort.

Destijds had dit pand een bijzondere gevel. In 1990 is het gerestaureerd en werd daarbij aangepast aan de daarnaast gelegen woningen. Alleen de kleur van de dakpannen is verschillend.

Foto uit 1902. In deze tijd heette de Kloosterstraat nog Minderbroedersstraat. Dit pand droeg destijds de naam 'De Toekomst' en heeft dienstgedaan als bakkerij, kruidenierswinkel en groentehandel, tevens kosthuis. In het begin van de jaren '70 van de 20e eeuw is dit pand volledig (steen voor steen) gerenoveerd tot woonhuis.

Dit is een huis uit de 18e eeuw met riante lijstgevel en zadeldak met haaks daarop een breed zadeldak met wolfeinde aan de achterzijde. Vanaf de dijk is in zwarte pannen de afbeelding van een krukkenkruis te zien. Nr.14 is een woonhuis, waarvan de achterzijde vroeger boerderij was. Het is in 1995 geheel gerestaureerd. Vroeger stonden er meer van dergelijke boerderijen in de kom van Megen.

De huizen op nr.13,15 en 17 zijn gebouwd kort na 1980. Het geheel werd in 1976 door brand vernield.
Het kostte enkele jaren om een bouwplan te maken, dat de historische kwaliteit van het vestingstadje recht deed.
Op nr.17 bevond zich een schildersbedrijf en later een timmerbedrijf.

In dit pand van 1900 vestigde zich een slagerij. In 1927 werd geadverteerd met: 'Rundslagerij. Dik vet.'
De winkel ging vier generaties lang over van vader op zoon en werd in 2000 gesloten.
De oorspronkelijke Jugendstilachtige winkelpui van 1900 is opnieuw aangebracht.

Voorheen was dit een boerderij. Vanaf 1930 begonnen twee broers hier een slagerij. De zoon van een van de broers zette de winkel voort tot 1979. Het bedrijf werd toen overgenomen en behield nog lange tijd de functie van slagerij en later cateringbedrijf. Ook werd er nog geslacht. In het kleine huisje ernaast woonde een kleermaker.

Voorheen was in dit lange pand bakkerij 'de Welvaart' gevestigd. De advertenties waren in dichtvorm, soms van meerdere regels.
In 2001 is het hele pand afgebroken en zijn er drie wooneenheden in verantwoorde stijl voor in de plaats gekomen.
Nr.22 verleende tot in de vijftiger jaren onderdak aan een schoenmakerij. De voorgevel is geheel in oude stijl opgeknapt.

Op nr.24 woonde de toenmalige gemeentesecretaris. Nr.26 was oorspronkelijk één woning. Met behoud van de voorgevel is hier sprake van nieuwbouw (2010). Al ver voor 1900 was er een leerlooierij in het rechterpand ondergebracht. Aan de gevel is te zien dat het rechtergedeelte later aan het woonhuis is toegevoegd. Daarna woonde er een visser en was het tevens kosthuis. De zoon nam het huis over, was beeldend kunstenaar en gaf rondleidingen in zijn beeldentuin.

Dit pand uit 1890 was in de eerste helft van de vorige eeuw deel van de naastgelegen leerlooierij. In de tuin zaten meerdere leerlooijersputten. Na die tijd woonde er een (stook)olie-verkoper. Op nr.30 was een café. In de jaren dat dokter Baptist hiertegenover zijn praktijk had (1911 – 1956), werden de vele wachtende patiënten in het café opgevangen. Net voor de oorlog werd het pand overgenomen door een transportbedrijfje. De vrachtwagen stond achter het pand.

Dit imposante woonhuis is in het begin van de 19e eeuw gebouwd door een wijnhandelaar. Onder het huis bevindt zich dan ook een grote wijnkelder. Behalve voor de post werd de postkoets ook gebruikt voor het vervoer van wijn. Van 1888 tot 1946 was dit de burgemeesterswoning. Na die tijd zat hier het Wit-Gele Kruis op de begane grond, en de bibliotheek in de kelder.

Het huis stamt oorspronkelijk uit de 17e eeuw. Veel bouwelementen in deze woning, zoals muren, de schouw en enkele balken op zolder zijn nog aanwezig. De voormalige schuur achter het huis is nu een aparte woning.

Rond 1900 was dit pand zowel woonhuis als postkantoor en telefooncentrale.
In latere jaren was in het pand, tot halverwege 2020, een assurantie-bankkantoor gevestigd.

In 1906 zat hier een manufacturenwinkeltje (het witte huis rechts op de foto). In 1910 is het pand compleet verbouwd waarbij het karakteristieke winkelinterieur met Art-Deco kastwanden behouden is gebleven.

Tot 1936 was dit de Putstraat, voorheen ook Maas(poort)straat genoemd. Aan de andere kant van de straat stond een waterput. Ook werd hier de jaarlijkse "Kòlmèrt" gehouden. De boeren kwamen naar Megen om hun rode, witte en savoyekool te verkopen.

Dit huis stamt uit 1742. Vanaf 1927 runde de weduwe Remmen met haar zonen hier meerdere bedrijven: Wijnhandel voor o.a. miswijnen, taxi-bedrijf en bezinepomp. Ook het pand op nr.7 (met grote wijnkelder) was in bezit van de familie.

Dit rijtje woningen werd gebouwd als kosthuizen. Beneden een koffiekamer, bezemkast en slaapkamer voor de juffrouw.
Boven twee slaapkamers voor 12 studenten. Tot die tijd was hier de speelplaats van het gymnasium.

In de tijd van het "Rijke Roomse Leven" waren er de jaarlijks terugkerende processies door de straten van Megen. Begin vorige eeuw was in dit pand een café en snoepwinkel. Ook kon men hier olie kopen. Daarna vestigde zich hier een varkensslagerij die adverteerde met: "Versch en gerookt vlees - allerhande soorten worst". Later verkocht hij ook vlees in blik.

In 1906 gebouwd als kapelanie: woning van de kapelaan. Het pand heeft een rijke, op de neogotiek geïnspireerde detaillering. Het pand heeft een afgewolfd en aan de achterzijde lager aangezet zadeldak. De zijgevel heeft een onregelmatige indeling met een uitgemetseld schoorsteenkanaal. Sinds 1921 is het een woonhuis, waar o.a. de juffrouw van de lagere school heeft gewoond. Op nr.11 was een slagerij gevestigd.

Dit 18e eeuwse woonhuis werd in 1968 vervangen door nieuwbouw. Wel zijn de oude dakpannen, bakstenen en houten draagbalken hergebruikt. In 2020 is dit huis grondig in historische stijl gerenoveerd.

1840. Dit was een kleine boerderij (witte huisje links). Overdag werden de koeien naar de weides gebracht, die later recreatieplas 'de Gouden Ham' zijn geworden. In het dubbele pand rechts van de boerderij zat een mandenmakerij. Het werd helft 20e eeuw onbewoonbaar verklaard en afgebroken. Nr.22 is in 1973 geheel gerestaureerd.

Een foto uit 1899. Nr.17 was destijds een kleine boerderij. Op nr.19 kon men terecht voor petroleum. Dit huis werd omstreeks 1885 gebouwd als woonhuis en was later in gebruik als Boerenleenbank en woonhuis voor de directeur van de Bank.

Rond 1870 gebouwd en vanaf 1885 het eerste studentenkosthuis van Megen. De levensboom boven de deur is een christelijk teken, ter bescherming tegen onheil. Het verwijst zowel naar de paradijsboom als naar de meiboom en vormt de verbinding tussen hemel en aarde.

Dit pand werd in het jaar 1878 op een veiling gekocht door aannemer van Rooij. Het pand is sindsdien eigendom van de familie gebleven en in 2016 herbouwd. Het huis links (nr.23) was voorheen boerderij, kosthuis en later vestigde zich hier een architectenbureau.

1901. Destijds was dit 'Het Zondagse Snoepwinkeltje' van Sientje. Ze verkocht ook koffie en thee. Er waren honden en een aapje en er werd door de band 'de Astra's' gerepeteerd. Er was naar zeggen ook een leeszaaltje, het zgn. Franciscuszaaltje.

Plechtige viering van de Franciscusfeesten te Megen op 5 juni 1921.
Op deze plek was destijds een ommuurde tuin met fruitbomen van de boerderij die hier stond. In 1938 werd dit pand hier gebouwd.

1901. Een huis uit de 18e-19e eeuw met fraaie empire-deur. In de kelder met graadgewelven bevinden zich nog de 17e eeuwse wandtegels en plavuizen. Achter het huis was brouwerij 'Het Anker' gevestigd. Het huis werd later bewoond door het hoofd van de lagere school. Het pand hiernaast (nr.27) was voorheen de schuur van het pand links ervan (nr.25). Daarna woonhuis en later 'Radio- en TV-zaak'.

We zien nog net de boerderij die hier stond met daarnaast de schuur. De boerderij is afgebroken en de schuur compleet vernieuwd.
Dit was destijds het laatste pand in deze straat.

Een unieke foto van deze straat die rond 1900 de Maasstraat genoemd werd. Dit huis was de schuur van de naastliggende brouwerij 'Het Anker'. Het gebouw is ook lange tijd als boerderij in gebruik geweest. Dwarshuis met zadeldak. Het achterhuis staat haaks op het voorhuis.

Tussen de huizen zit de 'osendrop'; de smalle ruimte tussen de huizen die diende om het hemelwater af te voeren omdat er nog geen dakgoten en regenpijpen bestonden. De oorspronkelijke topgevel is 'ingekort' tot schilddak.

Dr. Baptist in de achtertuin van zijn huis. Van 1911 tot 1956 was hij 'den Megensche dokter'. De legendarische arts verwierf de bijnaam 'kwartjesdokter' vanwege de geringe vergoedingen die hij voor zijn werk vroeg. In schrijnende gevallen liet hij zelfs geld achter.

Vlakbij het veer was een sluis. In 1909 brak deze door. De uiterwaarde werd één grote watervlakte, waardoor dit schip zo dichtbij kon komen. De overstroming was bijzonder triest, omdat veel mensen bij de jaarlijkse grasverpachtingen daardoor grote schade ondervonden.

De bewoner van dit nederige huisje had de bijnaam 'de paus' en het huisje werd in de volksmond 'Het Vaticaan' genoemd. Toen H.Remmen hier in 1903 zijn wijnhandel in het nieuwe pand begon werd die naam behouden. En ook later (tussen 1920 en 1954) droeg het café dat hier toen was deze naam. Daarna werd het de eerste 'supermarkt' in Megen.

In dit voormalige schoolhuis woonde 'Mester' Carpay met zijn vrouw en 11 kinderen. Zijn vrouw gaf de meisjes les in nuttige handwerken, waarmee volgens de Raad het onderwijs beter tot zijn recht kwam en de jongens hier niet onder hoefden te lijden. Hij was gedurende 35 jaar de hoofdonderwijzer. Omdat hij van zijn jaargeld niet rond kon komen was hij daarnaast ook koster. Let op het fraaie hekwerk en pilasters die toen nog bij de kerk stonden. In de pilasters van het kerkhof treffen we nog hetzelfde metselwerk aan.

In het linkerdeel van dit rijtje waren tot 1893 de klaslokalen van de 'Dietsche school' (basisschool) gevestigd. In de zomermaanden waren er veel minder leerlingen omdat de kinderen thuis of op het land mee moesten werken. In die tijd bedroeg het schoolgeld 17 cent per maand. Nadat de school naar een ander pand verhuisde werd dit pand bewaarschool en later postkantoor. Rond 1960 is het verbouwd tot drie woonhuizen. De splitsing is in het middelste huis nog te zien aan de verschillende hoogtes van het plafond (zie de muurankers op de gevel).

Op de foto zien we een paar kinderen uit Amsterdam, die voor hun gezondheid in Megen verbleven. Hier zat eerst een timmerbedrijf. Later meubelfabriek en toonzaal. Pand nr.4 diende enkele jaren als pastorie. Rond 5 december was dit het logeeradres van Sinterklaas.

In 1893 werd deze villa gebouwd voor Willem Kipp (1868-1946); wethouder, lid van provinciale staten (1905-1939) en gedeputeerde van de provincie Noord-Brabant (1919-1939). Bovendien eigenaar van naastgelegen brouwerij "De Ster". Het pand rechts op de foto schonk hij aan de gemeente om ruimte te maken voor het nieuwe gemeentehuis.

Gebouwd rond 1900 voor brouwerij "De Ster"; eigendom van Willem Kipp. Na de Tweede Wereldoorlog vestigde zich hier een klompenmakerij. Tot in de jaren zeventig van de 20e eeuw kon men de klompenmaker nog volop aan het werk zien. Bijzonder is het bordje: 'KOM' op de zijgevel, als aanduiding van het bebouwde deel van het stadsje.

In 1903 werd hier de roomboterfabriek "Unicum" opgericht. De boeren brachten hun melk met een hondenkar of kruiwagen. Later kwam de eerste melkwagen. Na de 2e wereldoorlog werd het pand verbouwd tot woonhuis.

Dit huis was voorheen een smederij en wagenmakerij. Van hieruit kijkt men over de gracht van het Clarissenklooster richting de kerk. Tot 1581 stond daar het kasteel van Megen. Op 30 april 1721 betrokken de zusters hun klooster. De boerderij op deze foto is verdwenen. De molen, die in 1872 is afgebrand, stond achter deze boerderij in wat nu de Molenhofweg heet.

Links zien we de kerkmuur met daarachter het Aloysiuszaaltje. Dit was de plek waar de mensen elkaar konden ontmoeten bij vieringen en feesten. Het gebouwtje rechts op de foto was een café waar het manvolk na de hoogmis op zondag hun dagelijkse beslommeringen met elkaar bespraken. De man op de foto was behalve stadsomroeper en lantaarnopsteker ook onbezoldigd veldwachter.

Dit pand diende als pastorie en is als onderdeel van de kerk in 1872 gebouwd door architect H.C.Dobbe. Rond 1904 heette dit laantje 'het donker straatje'. Achter de pastorie stond "het oudste huisje van Megen".

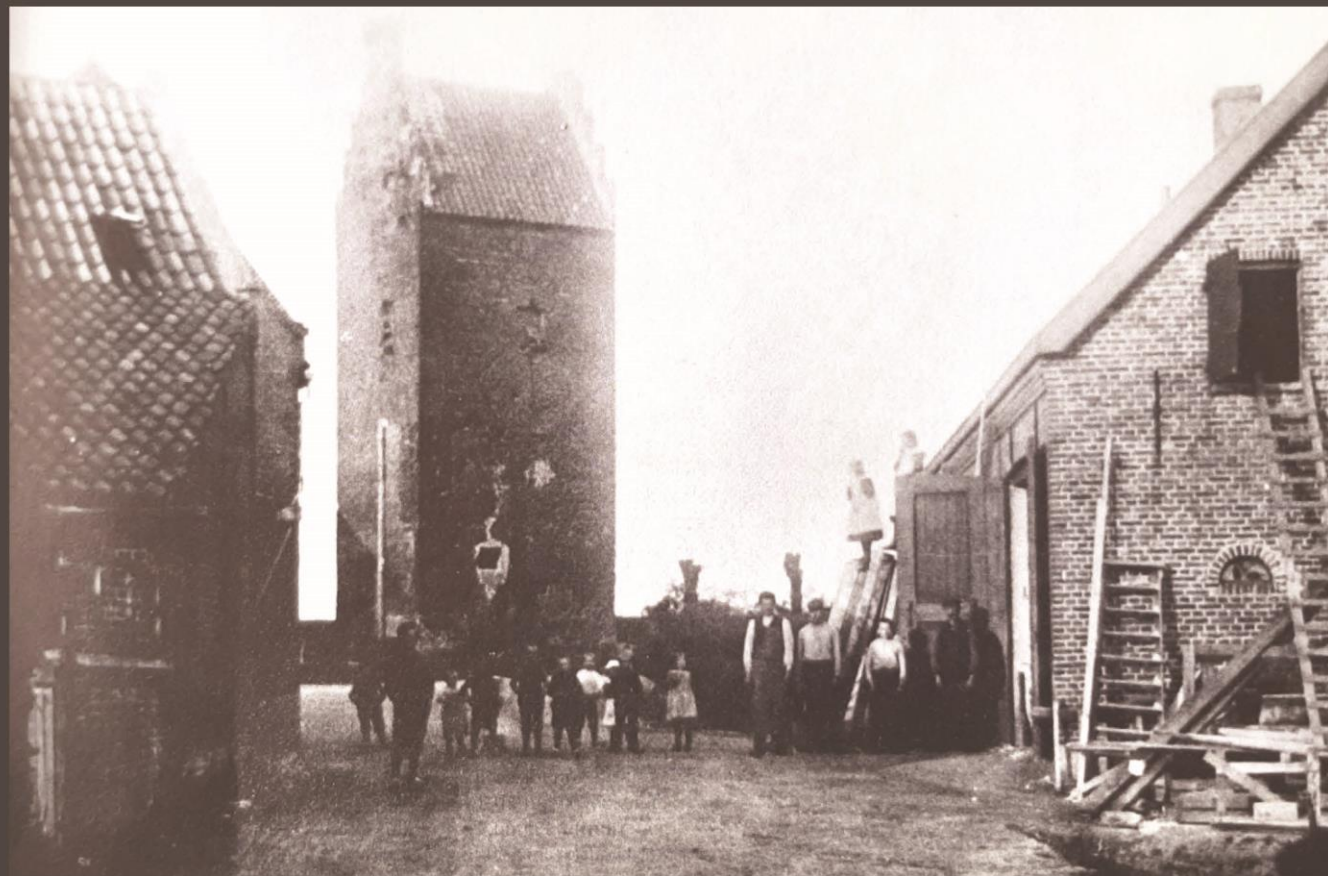
In de jaren '20 stelde dijkgraaf Jan van der Heyden zijn huis en hof beschikbaar aan de kerk, ten dienste van bijzonder onderwijs, een gasthuis of oude mannen- en vrouwenhuis. In 1929 kwamen de zusters Franciscanessen om deze zorg op zich te nemen. In de volksmond werd gesproken van het 'liefdesgesticht'. Later kreeg dit bejaardenhuis de naam 'De Maashorst'. Met een zeer ingrijpende verbouwing verdween het oude herenhuis in zijn totaliteit.

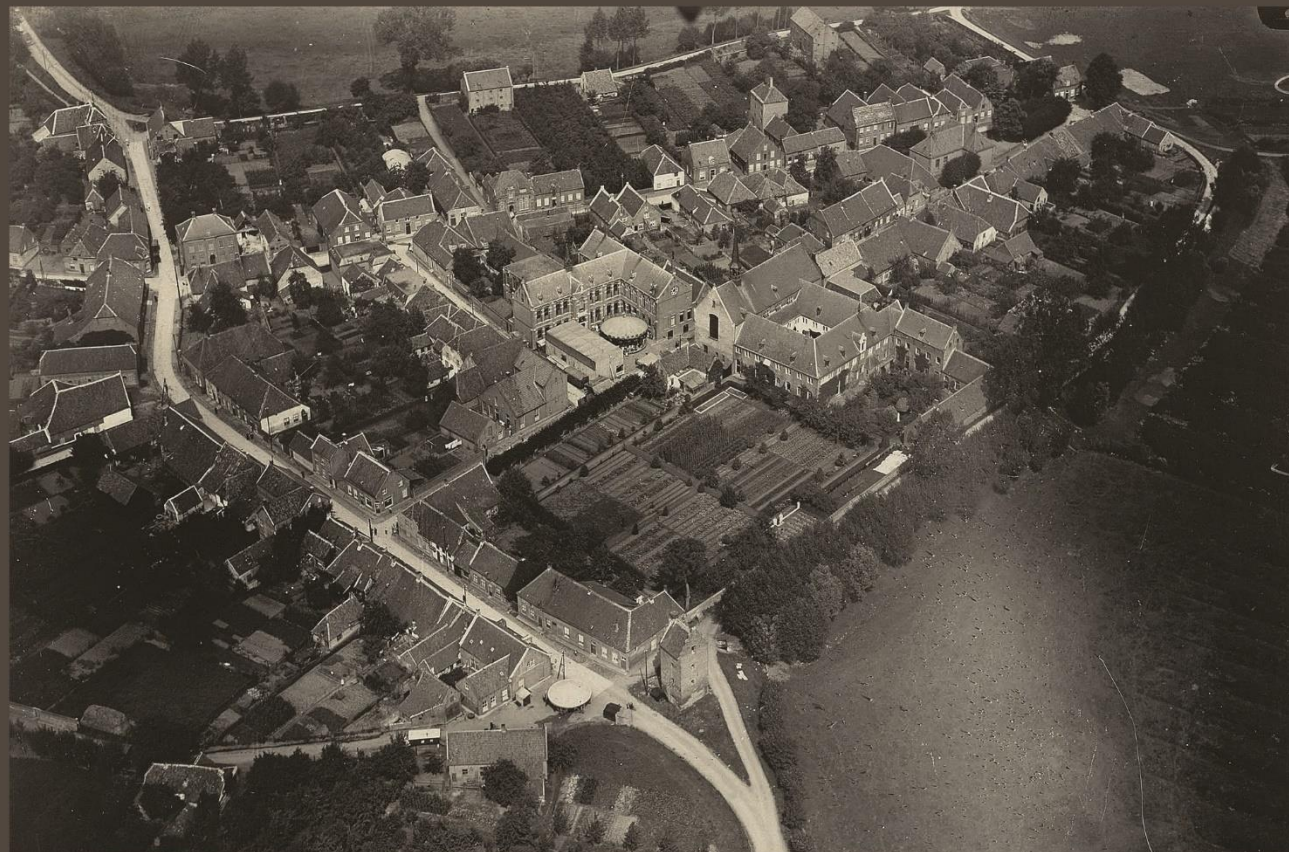
Dit pand uit 1852 was aanvankelijk een bijgebouw van de bierbrouwerij aan de Paterstraat (nu Kloosterstraat).
Begin 20e eeuw is het door aannemer Sjaak van Rooy verbouwd tot woonhuis en ook door hem bewoond geweest.
In 1935 werd het verkocht aan Thé van Orsouw, palingvisser op de Maas.

Dit pand is gebouwd rond 1900 en was graanpakhuis, - maalderij en stalling van vee voor een veehandelaar.
In 1947 werd het pand in gebruik genomen als steenfabriek 'het Schouwke'. Er werden siersteentjes voor schouwen gemaakt.
Daarna diende het als Gemeentewerf. Later verbouwd tot woonhuis.

1908 Rechts zien we 'de winkel' van een aannemersbedrijf. Er was nog geen bestrating en iedereen kon gerust midden op straat staan. Voor de foto gingen twee meisjes zelfs op de steigerplanken staan. Rond 1970 is dit pand grondig verbouwd.

Bron Nederlands Instituut voor Militaire Historie/Wikimedia Commons, Nimh-beeldbank.defensie.nl object 2155_013986, Homepage
nimh-beeldbank.defensie.nl NIMH, PO Box 90701 2509 LS Den Haag Nederland, +31 70-3165836 nimh@mindef

www.heemkunde-megen-haren-macharen.nl